

110

ZARZĄDZENIE MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

z dnia 9 maja 1974 r.

w sprawie zasad sporządzania kalkulacji kosztów prac badawczych, wysokości zysku przekazywanego na fundusz efektów wdrożeniowych oraz prac badawczych wykonywanych bez umów.

Na podstawie § 71 pkt 2, 4 i 6 uchwały nr 289 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1973 r. w sprawie zasad finansowania prac badawczych i wdrożeniowych oraz gospodarki finansowej jednostek badawczych i szkół wyższych (Monitor Polski z 1974 r. Nr 2, poz. 9) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się:

- 1) zasady sporządzania kalkulacji kosztów prac badawczych — w załączniku nr 1,
- 2) wysokość zysku osiągniętego z tytułu wykonania prac badawczych rozliczanych w formie opłat zryczałtowanych, który może być przekazany na fundusz efektów wdrożeniowych — w załączniku nr 2,
- 3) rodzaje prac badawczych, które mogą być wykonywane bez umów, oraz warunki ich podejmowania i realizacji — w załączniku nr 3.

§ 2. Przepisy zarządzenia stosuje się do prac badawczych wykonywanych przez jednostki badawcze określone w § 21 ust. 1 uchwały nr 289 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1973 r. w sprawie zasad finansowania prac ba-

dawczych i wdrożeniowych oraz gospodarki finansowej jednostek badawczych i szkół wyższych (Monitor Polski z 1974 r. Nr 2, poz. 9), zwanej dalej „uchwałą”.

§ 3. 1. Przepisy zarządzenia w zakresie kalkulacji kosztów prac badawczych stosuje się do prac rozpoczętych po dniu 30 czerwca 1973 r., których umowny termin zakończenia przypada po dniu 1 lipca 1974 r. Do pozostałych prac badawczych stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Przepisy zarządzenia w zakresie okresowych rozliczeń finansowych prac badawczych stosuje się od dnia 1 stycznia 1974 r.

§ 4. Traci moc zarządzenie Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 19 lipca 1972 r. w sprawie sporządzania kalkulacji wstępnej prac badawczych (Monitor Polski Nr 40, poz. 220).

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki:

J. Kaczmarek

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 9 maja 1974 r. (poz. 110).

ZASADY SPORZĄDZANIA KALKULACJI KOSZTÓW PRAC BADAWCZYCH

§ 1. 1. Zasady sporządzania kalkulacji wstępnej i kalkulacji wynikowej kosztów prac badawczych stosuje się do prac badawczych wykonywanych przez jednostki badawcze na podstawie umów lub poleceń jednostki nadrzędnej, zwanych zleceniami.

2. Kalkulacja wstępna kosztów pracy badawczej służy za podstawę ustalenia umownego limitu ceny (§ 26 uchwały).

3. Kalkulacja wynikowa kosztów pracy badawczej służy za podstawę ostatecznego rozliczenia tych kosztów z zamawiającym. Postanowienia dotyczące kalkulacji wstępnej odnoszą się odpowiednio do kalkulacji wynikowej, chyba że poszczególne przepisy stanowią inaczej.

§ 2. Projekt kalkulacji wstępnej sporządza wykonawca pracy badawczej na podstawie danych zamawiającego.

§ 3. 1. Jeżeli zamawiana praca badawcza dzieli się na wymienione w umowie części (etapy), stanowiące przedmiot odrębnego odbioru i rozliczenia, kalkulacja wstępna powinna uwzględniać ten podział.

2. W razie występowania obiektywnych trudności w określaniu z góry kosztów dalszych części (etapów pracy badawczej), można wyodrębnić jedynie te części (etapy), które mają być rozpoczęte w pierwszym roku kalendarzowym, z tym że koszty następnych części (etapów) będą zaplanowane i podane do wiadomości zamawiającemu w terminach umożliwiających uwzględnienie ich w planach na kolejne dalsze lata kalendarzowe.

3. Jeżeli umowa nie przewiduje podziału pracy na części (etapy), lecz przewiduje jej wykonanie w okresie dłuższym niż rok, ogólna wartość pracy powinna być uwidoczniiona z orientacyjnym podziałem co najmniej na poszczególne lata kalendarzowe. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 4. 1. Ramowy układ kalkulacyjny kosztów prac badawczych obejmuje następujące pozycje:

1) koszty bezpośrednie:

- a) wynagrodzenia bezpośrednie,
- b) materiały bezpośrednie,
- c) aparatura specjalna,
- d) usługi obce bezpośrednie,
- e) inne koszty bezpośrednie,

2) koszty ogólne.

2. Materiały bezpośrednie oraz inne koszty bezpośrednie (ust. 1 pkt 1 lit. b i e) mogą być pominięte, jeżeli koszty, o których mowa w tych pozycjach, stanowią nieznaczny odsetek całości kosztów kalkulowanej pracy. W takich wypadkach odpowiednie koszty wlicza się do kosztów ogólnych.

3. 1) W pozycji 1a — wynagrodzenia bezpośrednie — należy podać:

- a) wynagrodzenia bezpośrednie wynikające z umów o pracę wraz z narzutem z tytułu ubezpieczeń społecznych,
- b) wypłaty z bezosobowego funduszu płac i funduszu honorariów.

2) Do wynagrodzeń bezpośrednich nie zalicza się narzutów na zakładowy fundusz socjalny i zakładowy fundusz mieszkaniowy.

3) Wynagrodzenia bezpośrednie związane z wykonaniem danej pracy oblicza się w kalkulacji wstępnej mnożąc przewidywaną liczbę efektywnych jednostek czasu pracy przez odpowiednią stawkę płac przypadającą na jednostkę nominalnego czasu pracy.

4) Zasady ewidencji czasu pracy ustalają we własnym zakresie kierownicy poszczególnych jednostek, uwzględniając potrzeby związane z rozliczeniem kosztów działalności oraz kalkulacją zamawianych prac. Możliwe jest przy tym wprowadzenie między innymi następujących uproszczeń:

- a) jednostką ewidencyjną czasu pracy może być roboczogodzina, roboczodzień lub — w jednostkach prowadzących badania o szczególnie długim cyklu — roboczomiesiąc,
- b) przy określaniu bezpośredniego czasu pracy jako podstawy rozliczenia kosztów wynagrodzeń według jednostek kalkulacyjnych można uwzględniać tylko określonych bezpośrednich wykonawców, w zasadzie będących pracownikami naukowo-badawczymi bądź pracownikami inżynierjno-technicznymi; można również pomijać zajęcia dorywcze, zaliczając związany z nimi czas pracy bezpośrednich wykonawców do prac badawczych (jednostek kalkulacyjnych), przy których są oni zajęci w sposób trwały i przeważający,

c) stawkę płac przypadającą na jednostkę czasu pracy można ustalać łącznie jako średnią stawkę dla wszystkich bezpośrednich wykonawców lub grupy wykonawców. Stawki ustala się jako stawki przeciętne w skali rocznej, a ich podstawą są dane planu rocznego lub dane faktyczne za okres ubiegły. W stawkach uwzględnia się fundusz premio- wy w części przypadającej na bezpośrednich wykonawców ustalony proporcjonalnie do płac zasadniczych.

4. Pozycję 1b — materiały bezpośrednie — uwzględnia się w kalkulacji kosztów prac badawczych, których wykonanie wymaga zużywania znacznych ilości materiałów albo też kosztownych części pochodzących z zakupu (np. przy budowie prototypów nowych maszyn i urządzeń, przy próbach i doświadczeniach) i dających się zaliczyć jako koszty bezpośrednie danej pracy. Koszty materiałów podaje się na podstawie zestawienia kosztu jednostkowego najważniejszych materiałów lub szczególnie kosztownych części (z wyszczególnieniem ilości i cen według obowiązujących cenników) oraz szacunkowego obliczenia (w stosunku do kosztu najważniejszych materiałów lub też według innych stosowanych wskaźników) pozostałych materiałów bezpośrednich.

5. 1) W pozycji 1c — aparatura specjalna — podaje się wartość aparatury, urządzeń i przyrządów specjalnych nabytych bezpośrednio w celu wykonania zamówionej pracy badawczej, łącznie z kosztami ewentualnych robót budowlano-montażowych związanych z zainstalowaniem tych przedmiotów.

2) Jeżeli wykonawca pracy badawczej wykonuje aparaturę specjalną we własnym zakresie, a koszt własny wytworzenia tej aparatury może być oddzielnie ustalony jako scalony element kalkulacyjny, wówczas pozycja aparatura specjalna powinna być podzielona następująco:

- a) aparatura nabyta,
- b) aparatura wytworzona.

3) Jeżeli kosztu własnego aparatury wytworzonej we własnym zakresie nie da się oddzielnie ustalić, koszty tej aparatury podaje się w odpowiednich pozycjach układu kalkulacji wstępnej (np. wynagrodzenia bezpośrednie, materiały bezpośrednie itd.).

6. 1) W pozycji 1d — usługi obce bezpośrednie — podaje się wartość usług obcych, dającą się zaliczyć bezpośrednio do kosztów wykonywanego zamówienia. Do pozycji tej zalicza się w szczególności wartość kooperacji badawczej. Przy pracach badawczych wchodzących w skład problemu pozycja „usługi obce bezpośrednie” dotyczy wartości usług wykonywanych na zamówienie jednostek współpracujących przez inne jednostki nie wymienione w planie koordynacyjnym problemu.

2) W razie gdy w układzie organizacyjnym jednostki wykonującej pracę badawczą występują wyspecjalizowane komórki usługowe, których świadczenia wyceniane są na podstawie obowiązujących cenników, wartość tych wewnętrznych świadczeń rozlicza się w kalkulacji wstępnej w

taki sam sposób jak wartość usług obcych, z tym że jeżeli ceny wynikające z tych cenników uwzględniają już stawkę zysku, to wartość tych usług nie może stanowić podstawy do ponownego doliczania zysku.

7. W pozycji 1e — inne koszty bezpośrednie — należy podać koszty nie wymienione w innych pozycjach, stanowiące istotną część całości kosztów związanych z wykonaniem umowy i dające się do tych kosztów zaliczyć w sposób bezpośredni (np. delegacje służbowe bezpośrednio związane z wykonaniem pracy badawczej).

8. W pozycji 2 — koszty ogólne — zamieszcza się narzut kosztów pośrednich jednostki wykonującej pracę badawczą, określony proporcjonalnie do kwoty kosztów wymienionych w pozycji wynagrodzenia bezpośrednie. Narzut ustala się, mnożąc kwotę wynagrodzeń bezpośrednich związanych z daną pracą badawczą przez odpowiednią stawkę procentową. Stawkę tę oblicza się na podstawie danych rocznego planu lub danych statystycznych za okresy ubiegłe jako stosunek ogólnej sumy kosztów

ogólnych do ogólnej sumy wynagrodzeń bezpośrednich. Stawka ta nie może przekraczać stawki maksymalnej ustalonej zgodnie z § 28 uchwały.

§ 5. 1. Jeżeli w terminie określonym dla wystawienia faktury za wykonanie pracy badawczej nie jest możliwe ustalenie kosztów faktycznie poniesionych, jako podstawę do wystawienia faktury można przyjąć w pozycjach:

- 1) wynagrodzenia bezpośrednie — iloczyn efektywnie zużytych jednostek czasu przez odpowiednią planowaną stawkę płac stosowaną w kalkulacji wstępnej,
- 2) pozostałe koszty bezpośrednie — koszty bezpośrednie faktycznie poniesione,
- 3) koszty ogólne — iloczyn kwoty wyliczonej według pozycji 1 oraz procentowej stawki narzutu kosztów ogólnych przyjętych w kalkulacji wstępnej.

2. Koszty ustalone w sposób podany w ust. 1 zastępują kalkulację wynikową i stanowią podstawę ostatecznego rozliczenia z zamawiającym.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 9 maja 1974 r. (poz. 110).

WYSOKOŚĆ ZYSKU OSIĄGNIĘTEGO Z TYTUŁU WYKONANIA PRAC BADAWCZYCH ROZLICZANYCH W FORMIE OPŁAT ZRYCZAŁTOWANYCH, KTÓRY MOŻE BYĆ PRZEKAZANY NA FUNDUSZ EFEKTÓW WDROŻENIOWYCH

Na fundusz efektów wdrożeniowych wykonawcy pracy badawczej przekazuje się kwoty stanowiące:

- 1) 50% kwoty zysku pozostałej po pokryciu opłatą zryczałtowaną 120% kosztów wykonania pracy badawczej (łącznie z pomocą autorską) w wypadku sprzedaży tej pracy, przed ewentualnym jej upowszechnieniem,

- 2) 30% kwoty pozostającej w dyspozycji wykonawcy pracy badawczej z tytułu sprzedaży tej pracy następnym nabywcom w drodze upowszechnienia (§ 25 ust. 2 pkt 2 uchwały).

Załącznik nr 3 do zarządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 9 maja 1974 r. (poz. 110).

RODZAJE PRAC BADAWCZYCH WYKONYWANYCH BEZ UMÓW ORAZ WARUNKI ICH PODEJMOWANIA I REALIZACJI

§ 1. Jednostki badawcze mogą wykonywać bez umów (zleceń) następujące prace:

- 1) prace badawcze, o których mowa w § 24 ust. 1 pkt 2, wykonywane na podstawie zatwierdzonego przez jednostkę nadrzędną programu badań wraz z planem ich sfinansowania, przy których brak warunków do oddzielnego zamawiania i rozliczania poszczególnych tematów prac, zwane dalej „pracami wykonywanymi w trybie bezumownym”. Do prac tych mogą być zaliczane w szczególności prace o charakterze studialnym, rozpoznawczym i analitycznym, dla których nie mogą być w chwili ich podejmowania sformułowane warunki wymagane do zawarcia umowy (zlecenia),
- 2) prace badawcze, o których mowa w § 24 ust. 1 pkt 3, podejmowane przez jednostkę badawczą z jej własnej inicjatywy, bez konieczności zatwierdzenia tematyki tych prac przez jednostkę nadrzędną, zwane dalej „pracami własnymi”,

- 3) wyodrębnioną w planach finansowych działalność ogólnotechniczną, w której nie da się dokonać podziału na odrębnie rozliczane zadania, polegającą na wykonywaniu funkcji w zakresie informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, normalizacji, ochrony patentowej, wynalazczości, zwaną dalej „bezumowną działalnością ogólnotechniczną”.

§ 2. 1. Prace, o których mowa w § 1, są finansowane przez jednostkę nadrzędną w formie okresowej refundacji faktycznie poniesionych kosztów tych prac do wysokości przewidzianej w zatwierdzonym planie. Prace własne (§ 1 pkt 2) mogą być ponadto finansowane z przeznaczonej na ten cel w planie finansowym jednostki badawczej części własnego funduszu rezerwowego.

2. Jednostki badawcze kalkulują koszty prac badawczych wykonywanych bez umów (§ 1) zbiorczo, bez konieczności sporządzania odrębnych kalkulacji dla poszczególnych tematów.

3. Zbiorcze rozliczenie kosztów prac wykonywanych w trybie bezumownym jest dokonywane według zasad ustalonych w załączniku nr 1, z tym że do wartości tych prac nie dolicza się stawek zysku.

§ 3. 1. Łączne koszty prac własnych nie mogą przekraczać 20% rocznych planowanych kosztów działalności podstawowej jednostki badawczej, z tym że wysokość środków przekazywanych na ten cel przez jednostkę nadrzędną nie powinna przekraczać 15% rocznych planowanych kosztów działalności podstawowej.

2. Maksymalny udział kosztów działalności ogólnotechnicznej w ogólnych kosztach działalności podstawowej jednostki badawczej ustala się na 15%.

3. W uzasadnionych wypadkach, uwzględniających warunki działalności określonej jednostki badawczej, podwyższenie wysokości udziału kosztów działalności ogólnotechnicznej w ogólnych kosztach działalności podstawowej może nastąpić w trybie § 75 pkt 2 uchwały.